

Załącznik
do uchwały Nr XLVI/485/2017
Rady Miejskiej w Tarnowie
z dnia 30 listopada 2017 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI,
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA TARNOWA
NA 2018 ROK**

TARNÓW

Wstęp

Pomimo ogólnej wiedzy, iż każde spożycie alkoholu lub zażycie narkotyku jest szkodliwe dla zdrowia człowieka, problem używania środków psychoaktywnych dotyka ludzi bez względu na wiek, majątek czy pochodzenie. Powodów do sięgania po środki psychoaktywne jest wiele: namowa drugiej osoby, moda, ciekawość, przeżycie dreszczu emocji czy wreszcie problemy osobiste. Niezależnie od powodu, sięgając po substancje psychoaktywne należy liczyć się z konsekwencjami.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych 10 (ICD 10). Według zrealizowanych badań epidemiologicznych szacuje się, że liczba osób uzależnionych od alkoholu w Polsce wynosi ok. 600 tysięcy, a osób pijących alkohol szkodliwie jest ok. 2,5 miliona¹.

Najczęściej spożywanymi środkami, które mają wpływ na ośrodkowy układ nerwowy i zmianę zachowania człowieka są: alkohol oraz narkotyki, do których – zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii – zaliczamy używane w celach innych niż medyczne: środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne (tzw. „dopalacze”).

Ustawa o zdrowiu publicznym² w art. 19 pkt 4 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.”

Strategicznym dla miasta Tarnowa dokumentem określającym zadania podejmowane przez samorząd gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii jest Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa. Podstawą realizacji Programu jest szeroka współpraca instytucji pomocy profesjonalnej i organizacji pozarządowych działających w tym obszarze. Mają one w swojej ofercie szeroki wachlarz działań specjalistycznych, pomocowych jak i oddziaływań profilaktycznych, kształtujących pozytywne postawy i wartości, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych, niezmiernie ważne jest podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców naszego Miasta, w szczególności dzieci i młodzieży.

¹ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku, wyd. PARPA, s. 8,

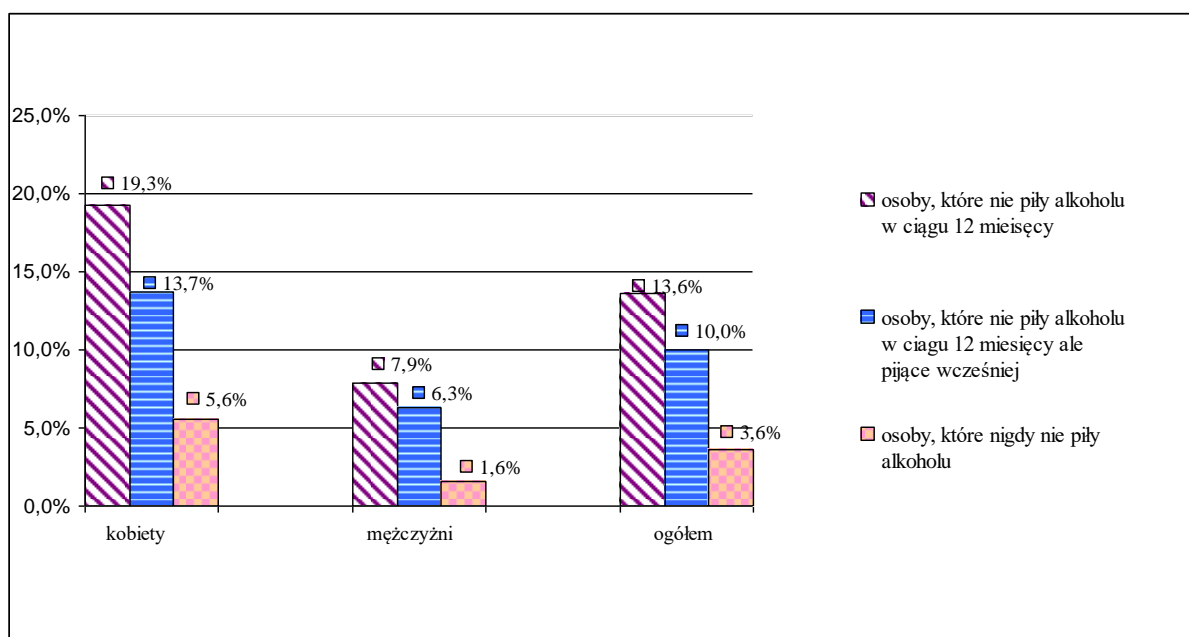
² Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916).

I. Spożycie alkoholu w Polsce - wybrane wyniki

W latach 2014-2016 w 19 krajach Unii Europejskiej zrealizowany został międzynarodowy projekt Wspólne Działanie na Rzecz Redukcji Szkód Powodowanych przez Alkohol³. W Polsce rolę lidera ww. projektu, w jednym z obszarów roboczych pn. Monitorowanie wzorów picia i szkód związanych z alkoholem w krajach członkowskich UE, pełniła Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wyniki otrzymane w ramach przeprowadzonego badania pozwoliły stworzyć podstawy do porównania i monitorowania problemów jakie wynikają z picia alkoholu na terenie Unii Europejskiej. Badanie zrealizowano na reprezentatywnych próbach populacji generalnej w wieku 18-64 lata, na grupie około 1500 osób w każdym z 19 badanych krajów.

Badania przeprowadzone w ramach ww. projektu pozwoliły dokonać oceny częstotliwości picia alkoholu. W Polsce 13,6% badanych osób zadeklarowało, że w ciągu ostatniego roku w ogóle nie spożywało alkoholu, przy czym kobiet deklarujących abstynencję jest więcej niż mężczyzn. Kobiety (5,6%) również częściej niż mężczyźni (1,6%) podają, że utrzymują abstynencję przez całe życie. Poniżej przedstawiono spożycie alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

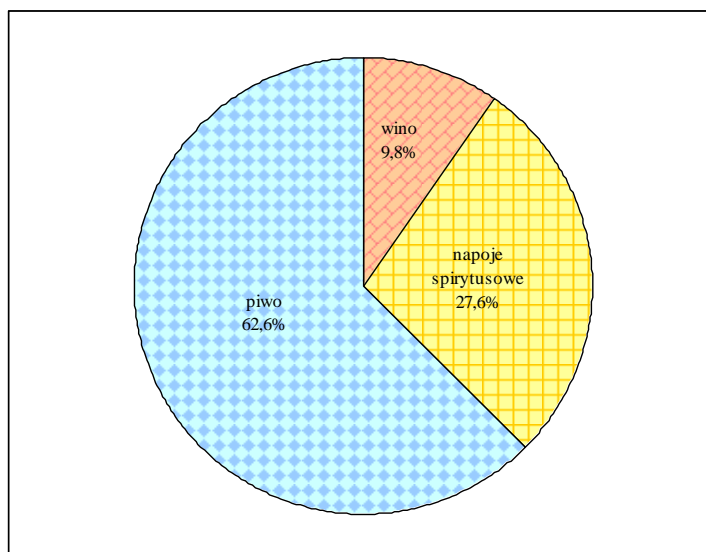
Wykres: Picie alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem w podziale na płeć (%).

Przeprowadzone badania pozwoliły również poznać preferencje Polaków co do rodzaju spożywanego alkoholu. Najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, na taką odpowiedź wskazało 62,6% udzielających odpowiedzi. Za piciem napojów spirytusowych opowiada się 27,6% respondentów. Alkoholem, który jest w Polsce spożywany najrzadziej jest wino. Takiej odpowiedzi udzieliło tylko około 10% badanych.

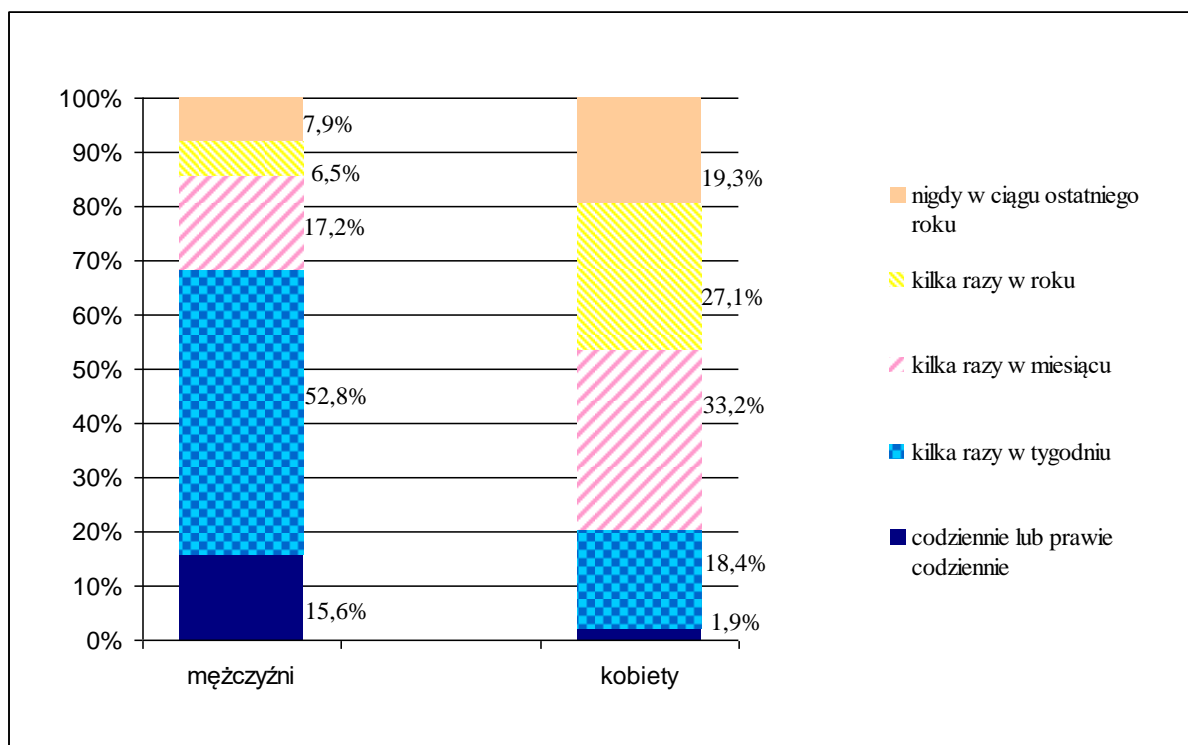
³ K. Okulicz-Kozaryn, Marta Zin-Sędek, Picie Alkoholu w Polsce - wybrane wyniki badania Standaryzowany Europejski Sondaż na temat Alkoholu RARHA SEAS - w „Świat Problemów”; sierpień 2017 r., wyd. Fundacja ETOH.

Wykres: Struktura spożycia napojów alkoholowych (%).

W ramach zrealizowanych badań zadano respondentom pytanie o częstotliwość spożywania alkoholu. Uzyskane wyniki wskazują, że napoje alkoholowe w Polsce częściej spożywają mężczyźni niż kobiety. Do codziennego picia alkoholu przyznało się 15,6% mężczyzn i 1,9% kobiet. Odsetek osób pijących kilka razy w tygodniu (1-4 dni) wynosi w przypadku mężczyzn 52,8% i 18,4% u kobiet. Kilka razy w miesiącu pije 17,2% badanych mężczyzn i 33,2% badanych kobiet. Kilka razy w miesiącu pije 17,2% badanych mężczyzn i 33,2% badanych kobiet.

Wykres: Częstotliwość picia alkoholu (%).

II. Diagnoza wybranych problemów społecznych mieszkańców Tarnowa

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określiła wskaźniki dotyczące wielkości populacji osób z różnymi kategoriami problemów alkoholowych. W oparciu o te wskaźniki w poniższej tabeli została przedstawiona szacunkowa skala problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu wśród mieszkańców Tarnowa oraz często współwystępującym z alkoholizmem problemem przemocy w rodzinie.

Tabela: Szacunkowe dane dotyczące problemu alkoholowego dla miasta Tarnowa

Grupa osób	Liczba osób w %	Liczba osób
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2%	ok. 2.000
Dorośli żyjący w otoczeniu osoby uzależnionej od alkoholu	ok. 4%	ok. 4.000
Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 4%	ok. 4.000
Osoby pijące szkodliwie	ok. 5-7%	ok. 5.000-7.000
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 70% osób dorosłych i ok. 70% dzieci z tych rodzin	ok. 5.600 dorosłych i dzieci

Źródło: <http://www.parpa.pl/index.php/analizy-badania-raporty/statystyki>

W ramach podejmowanych działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje swoim wsparciem osoby, które z powodu alkoholizmu lub narkomanii (uzależnienia własnego lub najbliższego członka rodziny) potrzebują pomocy bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania. W tabeli, przedstawiony został rozkład ilościowy osób i rodzin, korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnień w latach 2013 – 2016.

Tabela: Rodziny objęte pomocą MOPS z powodu alkoholizmu i narkomanii

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
ALKOHOLIZM				
Liczba rodzin	294	285	265	262
Liczba osób w rodzinach	545	534	485	438
NARKOMANIA				
Liczba rodzin	8	7	8	9
Liczba osób w rodzinach	10	10	10	12

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za lata: 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r.

Liczba osób i rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2013-2016 pozostaje na porównywalnym poziomie.

III. Podejmowane działania

1. Działalność profilaktyczna i edukacyjna na terenie szkół

W ramach podejmowanych działań profilaktycznych Gmina Miasta Tarnowa każdego roku zleca programy/szkolenia profilaktyczne, z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy, do realizacji na terenie tarnowskich szkół. Przy wyborze programów profilaktycznych uwzględniane jest zapotrzebowanie zgłaszane przez tarnowskie szkoły. Podejmowane są również działania preferujące realizację programów profilaktycznych rekomendowanych przez wszystkie instytucje odpowiedzialne za wdrażanie systemu rekomendacji (Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Rekomendacja ww. instytucji oznacza, iż programy zostały poddane naukowej zewnętrznej ewaluacji, której wyniki potwierdzają ich efektywność. Szczegółowe dane dotyczące programów/szkoleń rekomendowanych można uzyskać m.in. na stronie internetowej <http://programyrekomendowane.pl>. System rekomendowania programów ma przede wszystkim podnieść jakość programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, upowszechnić sprawdzone programy/szkolenia profilaktyczne oraz spopularyzować wiedzę na temat skutecznych strategii profilaktyki, a także metod konstruowania programów.

Poniższa tabela przedstawia ilość odbiorców programów/szkoleń profilaktycznych realizowanych na terenie miasta Tarnowa w latach 2013 – 2016.

Tabela: Odbiorcy programów/szkoleń profilaktycznych

Odbiorcy	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Uczniowie	5.070	5.114	6.743	5.396
Nauczyciele	225	252	187	965
Rodzice	378	127	1.716	60

Źródło: Opracowano w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej UMT.

W nawiązaniu do wniosków z przeprowadzonych w 2016 r. badań wykonanych w ramach zadania pod nazwą „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Tarnowa” Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT wzmocnił działania profilaktyczne mające na celu odbudowę prawidłowej relacji rodzic – dziecko. Przypomnijmy, że jak wykazały wyżej wymienione badania, tarnowscy uczniowie dobrze rozumieją pojęcie uzależnienia i są świadomi skutków z tym związanych. Natomiast spora grupa uczniów wskazała na brak rozmów z rodzicami na temat szkodliwości sięgania

po środki psychoaktywne (alkohol, narkotyki, nikotyna), w tym również brak reakcji rodzica w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko.

W związku z powyższym Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT zaproponował dyrektorom tarnowskich szkół (zarówno publicznych, jak i niepublicznych) realizację dwóch programów profilaktycznych skierowanych do rodziców uczniów, w pełni finansowanych z budżetu Miasta: „Alkohol, narkomania – czy wiem wszystko” oraz „Godność człowieka”. W każdej szkole, której dyrektor wyraził zgodę, powyższe programy zostały zrealizowane w oczekiwanej przez szkołę ilości. Współpracę na rzecz pedagogizacji rodziców podjęło 31 szkół, w których jest prowadzonych 38 realizacji tych programów.

Oczekuje się, że połączenie wspólnych działań pracowników Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej UMT, dyrektorów szkół, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych przyniesie zamierzone efekty.

2. Pozostała działalność profilaktyczna

Gmina Miasta Tarnowa od wielu lat współpracuje z tarnowskimi ośrodkami szkolenia kierowców. W ośrodkach, których właściciele wyrazili chęć współpracy z Urzędem Miasta, prowadzone są szkolenia dla kandydatów na kierowców, poszerzające wiedzę kursantów na temat wpływu spożywania alkoholu i/lub środków odurzających na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, w tym zagrożeń i konsekwencji prawnych wynikających z prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu i/lub środków odurzających. Od 2013 r. przeszkolonych zostało łącznie 1.952 kandydatów na kierowców.

Poniższa tabela przedstawia ilość kandydatów na kierowców, którzy uczestniczyli w programie profilaktycznym realizowanym na terenie tarnowskich ośrodków szkolenia kierowców w latach 2013 – 2016.

Tabela: Odbiorcy programu w ośrodkach szkolenia kierowców

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Ilość odbiorców	268	621	471	592
Koszt (w zł)	3.000	6.000	4.500	6.000

Źródło: Opracowano w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej UMT.

Kolejnym ważnym elementem działalności profilaktycznej jest organizacja i udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach profilaktycznych, skierowanych do wszystkich mieszkańców Tarnowa, głównie jednak do młodzieży szkolnej. Celem kampanii jest:

- podniesienie wiedzy, świadomości i zaangażowania w promowanie trzeźwości za kierownicą,
- przeciwstawianie się jeździe po spożyciu alkoholu lub narkotyków,
- budowanie wśród mieszkańców Tarnowa, świadomości zagrożeń i skutków używania alkoholu i narkotyków, a zwłaszcza „dopalaczy”.

Ponadto w 2016 r. zorganizowano szkolenie profilaktyczne pod nazwą: „Przeciwdziałanie przemocy stosowanej wobec osób starszych i niepełnosprawnych w szczególności pod wpływem alkoholu” dla 20 osób pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.

3. Poradnictwo prawne i wsparcie terapeutyczne

Wyznaczając kierunki przyszłych działań, oprócz bardzo ważnych zadań profilaktycznych nie można zapomnieć o pomocy osobom, które na skutek różnego rodzaju problemów wychowawczych, zaburzeń emocjonalnych, uzależnienia własnego lub bliskiej osoby, potrzebują i oczekują wsparcia oraz kompleksowej pomocy instytucjonalnej. Dotychczasowe działania podejmowane w tym zakresie świadczą o dużym zainteresowaniu tą formą pomocy.

W działających na terenie Tarnowa punktach konsultacyjnych, poradniach, telefonach zaufania i grupach wsparcia specjaliści z zakresu psychoterapii, terapii uzależnień i prawa oferują mieszkańcom następujące formy pomocy:

- udzielanie porad w zakresie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczenie pomocy prawnej z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
- pomoc terapeutyczną i poradnictwo psychologiczne,
- udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,
- motywowanie i wskazywanie placówek, w których można podjąć leczenie.

W tabeli przedstawiono ilość porad udzielonych od 2013 r. do 2016 r. w funkcjonującym w Urzędzie Miasta Tarnowa Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez dyżurujących specjalistów.

Tabela: Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Liczba osób, które skorzystały z porad terapeutycznych	484	328	228	174
Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych	383	234	367	232
Razem	867	562	595	406

Źródło: Opracowano w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa.

W 2016 r. we wszystkich działających na terenie Tarnowa poradniach, punktach konsultacyjnych, telefonach zaufania udzielono łącznie ponad 4.000 porad i konsultacji.

W dniu 1 czerwca 2016 r. rozpoczął w Tarnowie działalność Ośrodek poradnictwa i terapii rodzin prowadzony przez Stowarzyszenie SIEMACHA. Oferta Ośrodka skierowana jest do dzieci, młodzieży i dorosłych oraz ich rodzin. Z pomocy Ośrodka można skorzystać w poniedziałki i wtorki w godz. 10.00-16.00, a w środy i czwartki w godz. 15.00-19.00. W 2016 r. ośrodek udzielał specjalistycznej pomocy terapeutycznej w problemach wychowawczych, związanych z zaburzeniami zachowania i emocji, nadpobudliwości, zaburzeń lękowych i depresyjnych, zaburzeń adaptacyjnych, odżywiania, sięgania po substancje psychoaktywne.

W Ośrodku poradnictwa i terapii rodzin w Tarnowie pracują wykwalifikowani psycholodzy i psychoterapeuci specjalizujący się w pracy z dziećmi, młodzieżą i rodziną.

W 2016 r. z pomocy specjalistów pracujących w Ośrodku skorzystało 249 osób, terapią objęto 27 rodzin, udzielono łącznie 947 porad. Dzięki działalności Ośrodka na mapie Tarnowa rozszerzył się katalog dostępnych specjalistycznych usług z zakresu poradnictwa i wsparcia terapeutycznego.

Ponadto w Tarnowie od wielu lat funkcjonuje Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna, w której wsparcie mogą uzyskać uczniowie tarnowskich szkół, ich rodzice oraz nauczyciele zatrudnieni w tarnowskich placówkach. Z informacji przekazanych przez Poradnię w 2016 r. z powodu problemu alkoholowego terapią objętych zostało 43 uczniów, a z powodu problemu narkomanii 7. Z terapii dla rodziców skorzystało 47 osób zgłaszających problem alkoholowy w rodzinie oraz 8 osób dotkniętych problemem narkomanii. W związku z powyższymi problemami z oferty Poradni skorzystało również 6 pedagogów szkolnych i nauczycieli.

W ramach realizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych działa w Tarnowie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja prowadzi działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego jak również podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby zgłoszonej (wobec której zachodzi podejrzenie, że jest uzależniona od alkoholu) - obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Do zadań Komisji należy również wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	146	136	115	159
Liczba wniosków skierowanych do Sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	41	43	27	27
Liczba wydanych postanowień o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy	170	202	255	171

Źródło: Opracowano w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa.

Nie sposób pominąć działań profilaktycznych realizowanych na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego przez Komendę Miejską Policji w Tarnowie. Z przekazanych danych wynika, że w 2016 r. podjętych było 2.716 czynności wobec osób pod wpływem alkoholu. Ujawniono także 1.158 nietrzeźwych kierowców.

Ponadto stwierdzono 295 przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a wskaźnik wykrywalności przestępstw narkotykowych w 2016 r. wyniósł 97,59%. W minionym roku funkcjonariusze Policji współpracowali z Państwowym Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym. W ramach wspólnych działań przeprowadzili 33 kontrole placówek handlowych na terenie miasta Tarnowa, w których mogło dochodzić do sprzedaży tzw. „dopalaczy”. W wyniku działań zabezpieczonych zostało 4.619 sztuk „dopalaczy”.

IV. Podsumowanie

Zgodnie z powiedzeniem „łatwiej zapobiegać, niż leczyć” głównym celem „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2018 r.” jest podniesienie świadomości społecznej z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych. Z uwagi na to, że zapobieganie problemom uzależnień wśród młodzieży zaczyna się od pracy z dorosłymi, ważnym zadaniem stały się działania zwiększające wiedzę osób dorosłych w zakresie profilaktyki ryzykownych zachowań. Należy również pamiętać, że: „Profilaktyka powinna uzupełniać wychowanie, nie może go jednak zastąpić”⁴.

Zapisy Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2018 r. nawiązują do Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020; cel operacyjny 2: Profilaktyka i rozwiązywanie

⁴ Joanna Szymańska „Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki”, Warszawa 2012, Ośrodek Rozwoju Edukacji.

problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi; pkt 2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz pkt 3. Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁵.

Przyjęta Uchwałą Nr XXXIV/344/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 stycznia 2017 r. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tarnowa na lata 2017-2020, w celu strategicznym 6 „*Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy*”, kierunek działań 5 „*Zintensyfikowanie działalności profilaktycznej, edukacyjnej i interwencyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy i innych patologii społecznych*” wyznacza działania zmierzające do integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Działania te powinny być podejmowane m.in. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tarnowa.

Program, zgodnie z ustawowym umocowaniem ma charakter dokumentu rocznego, w związku z tym szereg zadań w nim zawartych stanowić będzie rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich. Wskazuje również planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Obszar i kierunek zadań wyznacza opracowywana co 2 lata „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Tarnowa”. W celu możliwości dokonywania na przełomie lat analiz problemów i zagrożeń społecznych występujących na terenie miasta Tarnowa wśród różnych grup wiekowych, zostały ujednolicone kwestionariusze ankiet. W związku z powyższym w Diagnozie, która będzie opracowywana w 2018 r. będzie możliwość porównania zebranych wyników i wniosków z Diagnozy sporządzonej w 2016 r. Planuje się, że analizy danych umożliwią precyzyjne wskazanie kierunków działań, a prawidłowa ich realizacja może w przyszłości zmniejszyć skutki patologii społecznych wśród mieszkańców Tarnowa, w szczególności dzieci i młodzieży. Koordynatorem tych zadań jest Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT, przy szeroko zakrojonej współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi działającymi w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy, mających w swojej ofercie szeroki wachlarz działań specjalistycznych, pomocowych, jak i oddziaływań profilaktycznych kształtujących pozytywne postawy i wartości.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok prowadzona będzie w oparciu o środki z budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na podstawie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. 2016 r., poz. 1492).

V. Cel i zadania Programu:

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie rozszerzaniu się alkoholizmu i narkomanii oraz problemów im towarzyszących, ograniczenie rozmiarów szkód związanych z ich nadużywaniem na terenie miasta Tarnowa

ZADANIE 1:

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Działania:

1. Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania dla mieszkańców Tarnowa w trudnych sytuacjach, udzielających porad i pomocy w sytuacjach kryzysowych, zagrażających zdrowiu i życiu, w tym osobom dotkniętym w szczególności problemami alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej.
3. Prowadzenie ośrodka poradnictwa i terapii rodzin.
4. Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.tarnow.pl w zakładce „Polityka Społeczna i Zdrowie” podstrony zawierającej informacje nt. punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Wskaźniki:

- liczba osób, którym udzielono porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych w zakresie uzależnień i innych problemów pokrewnych w punktach konsultacyjnych i przez telefony zaufania,
- liczba osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem i osób współuzależnionych korzystających z oferty ośrodka poradnictwa i terapii rodziny,

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Urząd Miasta Tarnowa –Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 2) instruktorzy terapii uzależnień, profilaktycy i prawnicy świadczący usługi na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa - w zakresie działania opisanego w punkcie 1,
- 3) Urząd Miasta Tarnowa – Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w części obejmującej przeprowadzenie i rozstrzygnięcie otwartych konkursów ofert,
- 4) organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, dysponujące wykwalifikowaną kadrą specjalistów - w zakresie działań opisanych w punktach 2,3,
- 5) jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Tarnowie.

ZADANIE 2:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Działania:

1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi).
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania dla mieszkańców Tarnowa w trudnych sytuacjach, udzielających porad i pomocy w sytuacjach kryzysowych, zagrażających zdrowiu i życiu, w tym osobom dotkniętym problemami alkoholizmu, narkomanii i towarzyszącym jej uzależnieniom, przemocy domowej.
3. Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie m.in. poprzez:
 - udzielanie schronienia,
 - poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne,
 - prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
 - realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.
4. Promowanie prawidłowego modelu rodziny m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia.
5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
6. Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
7. Organizacja półkolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.

Wskaźniki:

- liczba wniosków, które wpłynęły do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- liczba wniosków z jakimi Komisja wystąpiła do Sądu o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego,

- liczba osób, którym w punktach konsultacyjnych i poprzez telefony zaufania udzielono porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych w związku z występowaniem w ich rodzinach problemów uzależnień i związaną z nimi przemocą,
- liczba osób uzależnionych i współuzależnionych, którym udzielono porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych w związku z występowaniem w ich rodzinach przemocy,
- liczba osób biorących udział w grupach wsparcia dla ofiar przemocy,
- liczba placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej,
- liczba dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą lub pochodzących z rodzin, w których te problemy występują, biorących udział w zajęciach prowadzonych przez placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej,
- liczba uczestników kolonii socjoterapeutycznej,
- liczba uczestników półkolonii profilaktycznych.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie - w zakresie działania opisanego w punkcie 1,
- 2) Urząd Miasta Tarnowa Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 3) Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie - w zakresie działań opisanych w punktach 3, 4,
- 4) Urząd Miasta Tarnowa – Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w części obejmującej przeprowadzenie i rozstrzygnięcie otwartych konkursów ofert,
- 5) organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu ofert, dysponujące wykwalifikowaną kadrą specjalistów - w zakresie działań opisanych w punktach 2,4,5,6,7,
- 6) Policja,
- 7) Sąd,
- 8) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 9) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna,
- 10) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w zakresie udzielania informacji o możliwościach objęcia dziecka opieką w placówkach wsparcia dziennego w formie specjalistycznej i możliwościach uczestnictwa w kolonii socjoterapeutycznej lub półkolonii profilaktycznej.

ZADANIE 3:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Działania:

1. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno - rozwojowych (koła zainteresowań):
 - a) finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa,
 - b) wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego.
2. Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież⁶.
3. Organizowanie dla nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież.
4. Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.
5. Zlecenie opracowania diagnozy lokalnych problemów społecznych wśród mieszkańców miasta Tarnowa w zakresie alkoholizmu, narkomanii, przemocy i agresji oraz wczesnej inicjacji seksualnej młodzieży.
6. Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem i uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej.

⁶ W szczególności programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

7. Prenumerata czasopism specjalistycznych na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie, dostarczających uczestnikom wiedzy na temat radzenia sobie z uzależnieniami, uczących postaw asertywnych w sytuacjach namowy do działania niezgodnego z normami społecznymi.
9. Profilaktyczne mikołajki dla dzieci i młodzieży.
10. Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.tarnow.pl w zakładce „Polityka Społeczna i Zdrowie” podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno – kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, a także liczba dzieci w nich uczestniczących,
- liczba dofinansowanych programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej, a także liczba dzieci w nich uczestniczących,
- liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów oraz przeszkolonych nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz przeszkolonych rodziców,
- liczba zakupionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej,
- liczba osób biorących udział w kampaniach edukacyjnych,
- liczba dzieci i młodzieży, uczestniczących w profilaktycznych mikołajkach.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 2) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Sportu - w zakresie działania opisanego w punkcie 1,
- 3) Urząd Miasta Tarnowa – Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w części obejmującej przeprowadzenie i rozstrzygnięcie otwartych konkursów ofert,
- 4) organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu ofert, dysponujące zasobami kadrowymi i rzeczowymi niezbędnymi do realizacji działań opisanych w punktach 8,9,
- 5) placówki oświatowo-wychowawcze, jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa - w zakresie działania opisanego w punkcie 1,
- 6) realizator wyłoniony w trybie zapytania ofertowego – w zakresie działań opisanych w punkcie 5,

- 7) podmioty realizujące programy profilaktyczne posiadające rekomendację: Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii lub inne podmioty realizujące programy profilaktyczne – w zakresie działania opisanego w punkcie 2,
- 8) podmioty (np. jednostki szkolące posiadające stosowne uprawnienia, instruktorzy przeszkoleni przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psychologowie, terapeuci, instruktorzy terapii uzależnień, profilaktycy, prawnicy świadczący usługi na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa) dysponujące wykwalifikowaną kadrą specjalistów, wyłonione zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa – w zakresie działań opisanych w punktach 3, 4,
- 9) placówki wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawcze i kulturalne,
- 10) Policja,
- 11) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 12) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna,
- 13) pracownicy socjalni, kuratorzy, asystenci rodziny,
- 14) środki masowego przekazu.

ZADANIE 4:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

Działania:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:
 - a) zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu,
 - b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania,
 - c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie.
2. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi.
3. Zakup dla potrzeb Policji materiałów i sprzętu służących do realizacji zadań z zakresu działalności informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej w obszarze uzależnień. Zakup alkomatu stacjonarnego dla Komisariatu Policji Tarnów – Centrum, umożliwiającego tarnowianom szybki, darmowy, wiarygodny i anonimowy pomiar alkoholu w wydychanym powietrzu.
4. Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.

5. Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba współpracujących organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień,
- liczba osób przebywających w Punkcie opieki nad osobami nietrzeźwymi, z którymi przeprowadzono rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba zorganizowanych konferencji, porad, seminariów lub szkoleń.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 2) Urząd Miasta Tarnowa – Samodzielne Stanowisko ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w części obejmującej przeprowadzenie i rozstrzygnięcie otwartych konkursów ofert,
- 3) organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu ofert, dysponujące wykwalifikowaną kadrą specjalistów - w zakresie działań opisanych w punktach 1 i 2,
- 4) realizator wyłoniony w trybie zapytania ofertowego – w zakresie działań opisanych w punkcie 3,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie – w zakresie działań opisanych w punktach 4 i 5,
- 6) Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy – w zakresie działań opisanych w punktach 4 i 5,
- 7) Policja,
- 8) Straż Miejska,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 10) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna,
- 11) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ZADANIE 5:

Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Działania:

1. Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769) tj.:
 - a) udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.),

- b) udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach,
- c) przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania,
- d) informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia od narkotyków,
- e) współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami w przypadku osoby nieletniej zagrożonej uzależnieniem lub uzależnionej od narkotyków, za zgodą i na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego,
- f) współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu im. Św. Łukasza w Tarnowie,
- g) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie i Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie, w celu pozyskiwania ofert pracy oraz skorzystania z ofert szkoleniowych przez osoby wychodzące z nałogu,
- h) powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające narkotyków, prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”,
- i) motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu, w tym zawieranie kontraktów socjalnych.

Wskaźniki:

- liczba osób uzależnionych od narkotyków, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych,
- liczba osób współuzależnionych lub mających w rodzinie osobę uzależnioną od narkotyków, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych,
- liczba osób, którym udzielono wsparcia i pomocy psychologicznej,
- liczba przeprowadzonych interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania,
- liczba powołanych grup roboczych,
- liczba zawartych kontraktów socjalnych.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- 2) Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie,
- 4) Policja,
- 5) instytucje rynku pracy,
- 6) Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu im. Św. Łukasza w Tarnowie,
- 7) organizacje pozarządowe.

ZADANIE 6:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego

Działania:

1. Podejmowanie interwencji w przypadku niezgodnego z prawem prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych, informowania o sponsorowaniu imprezy masowej przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki:

- liczba interwencji w przypadku niezgodnego z prawem prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych, informowania o sponsorowaniu imprezy masowej przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- liczba wystąpień przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art. 13¹ ⁷ i art. 15⁸ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- liczba kontroli przeprowadzonych w placówkach handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizatorzy:

- 1) Policja,
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie,
- 3) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 4) Straż Miejska.

⁷ art. 13¹: „Zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona(..)”

⁸ art. 15: „1. . Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości;
- 2) osobom do lat 18;
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

ZADANIE 7:

Ograniczanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa

Działania:

1. Sukcesywne ograniczanie optymalnej liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży określonych obowiązującym prawem lokalnym.
2. Modyfikacja określonych obowiązującym prawem lokalnym zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w taki sposób, aby utrudnić nabywanie alkoholu i ograniczyć:
 - a) dostęp do alkoholu osobom małoletnim oraz osobom uzależnionym od alkoholu,
 - b) możliwość naruszania zakazu sprzedaży, podawania, spożywania i wnoszenia napojów alkoholowych,
 - c) możliwość naruszania przez osoby nietrzeźwe powagi uroczystości religijnych oraz powagi wymiaru sprawiedliwości.
3. Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej,
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie,
- 3) Policja,
- 4) Straż Miejska w Tarnowie.

ZADANIE 8:

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Działania:

1. Wspomaganie działalności centrów integracji społecznej poprzez wsparcie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających oraz ich rodzin.

Wskaźniki:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających objętych wsparciem centrów integracji społecznej.

Realizatorzy i partnerzy:

- 1) organizacje prowadzące centra integracji społecznej,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- 3) Urząd Miasta Tarnowa – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej.

V. Finansowanie Programu

Zadania ujęte w Programie finansowane są ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Planowane wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2018 r. wyniosą 2.300.000 zł. Środki, które pozostały z 2016 r. wynoszą 414.946,17 zł. W związku z tym środki na finansowanie Programu w 2018 r. wynoszą łącznie **2.714.946,17 zł.**

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
1.	Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa	1.000.320
2.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	190.000
3.	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa	1.524.626,17
Razem		2.714.946,17

VI. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

- Członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, zwanej dalej „Komisją” otrzymują wynagrodzenie za:
 - udział w posiedzeniu składu orzekającego,
 - uczestnictwo w posiedzeniu Komisji w pełnym składzie (w tym w posiedzeniach zwołanych w celu wydania opinii w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych),
 - przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - występowanie przed sądem w zakresie przewidzianym ustawą.
- Za czynności wymienione w ust. 1 członkom Komisji przysługuje każdorazowo wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego co roku na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁹. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia przewidzianego za wykonanie czynności określonych:
 - w ust. 1 pkt 1 i 2 jest lista obecności,
 - w ust. 1 pkt 3 jest protokół z kontroli.
 - w ust.1 pkt 4 jest poświadczenie sądu o udziale członka Komisji w sprawie przed tym sądem.

Dokumenty stanowiące podstawę do wypłaty wymagają zatwierdzenia przez Przewodniczącą Komisji, a w przypadku wynagrodzenia należnego Przewodniczącemu Komisji zatwierdzenia przez Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej.

⁹Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2015 r. poz. 2008 z późn. zm.).

3. Wynagrodzenie członka Komisji nie może przekroczyć w jednym miesiącu kalendarzowym kwoty stanowiącej równowartość 48% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ust. 2.

VII. Warunki realizacji i monitoring „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa w 2018 roku”

Koordynatorem Programu jest Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa. W realizacji Programu uczestniczy Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Monitoring Programu będzie prowadzony w ciągu roku na bieżąco. Ocena realizacji Programu zostanie dokonana na podstawie rocznego sprawozdania sporządzonego w oparciu o informacje otrzymane od współdziałających realizatorów i partnerów.

Informacja o realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2018 rok” zostanie przedstawiona Radzie Miejskiej w Tarnowie do dnia 31 marca 2019 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tarnowie

Kazimierz Koprowski

*Opracowano: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Referat Polityki Społecznej*